

บทคัดย่อ

การประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชาสหศาสตร์ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ประเมินเกี่ยวกับสาระความรู้ที่ได้จากรายวิชาสหศาสตร์ 3
2. ประเมินเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาสหศาสตร์ 3
3. ประเมินเกี่ยวกับทรัพยากรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสหศาสตร์ 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนวิชาสหศาสตร์ 3 จำนวน 13 คน และนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 294 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สาระความรู้ที่ได้จากรายวิชาสหศาสตร์ 3 เนื้อหาสาระในเชิงวิชาการของเอกสารประกอบการสอนในหัวข้อเรื่องต่างๆ โดยรวมมีความเหมาะสมมาก ส่วนสาระความรู้ที่ได้จากการอ่านเอกสารในหัวข้อเรื่องต่างๆ โดยรวมนิสิตมีความพึงพอใจมาก

2. การจัดกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาสหศาสตร์ 3 การจัดกิจกรรมและการบรรยายจากวิทยากรภายนอกโดยรวมมีความเหมาะสมมาก และโดยรวมนิสิตมีความพึงพอใจมาก การจัดการเรียนการสอนโดยรวมมีความเหมาะสมมาก และโดยรวมนิสิตมีความพึงพอใจมาก โครงการกิจกรรมกลุ่มของนิสิตโดยรวมมีความเหมาะสมมาก และโดยรวมนิสิตมีความพึงพอใจปานกลาง

3. ทรัพยากรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสหศาสตร์ 3 สถานที่ห้องเรียนกลุ่มย่อยของแต่ละกลุ่ม โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมมาก และโดยเฉลี่ยนิสิตมีความพึงพอใจมากกับเสียงเพลงและสื่อ ทัศนศึกษาก่อนการเรียนรู้

Abstract:

Evaluation of Teaching and Studies of the "Interdisciplinary 3" was consecutively conducted for the following objectives:

1. To evaluate the knowledge obtained from the Interdisciplinary 3 studies.
2. To evaluate the administration of the Interdisciplinary 3 subject.
3. To evaluate the teaching resources of the Interdisciplinary 3 subject.

3.1 Evaluated group (subjects) for this evaluation is composed of 13 teaching personals and 294 full-time undergraduate students (Year Two) from the Interdisciplinary 3 subject.

3.2 Questionnaire of ratio evaluative type was used as tool for gathering information and data. Statistics used for analysis work are Mean value and Standard Deviation value.

Results: Highly Positive

1. Knowledge (prime content) academically obtained from the teaching's documents (containing studies topics) is highly appropriated, as the students were greatly satisfied.

2. Organization and planing of teaching and studies was highly appropriated, on evidenced of effective lectures and finding suitable external speakers, as the students were greatly satisfied. Group assignments and projects were highly appropriated, as the students were moderately satisfied.

3. Teaching resources, such as, lecture theaters and classrooms were effectively appropriated, as the students were also highly satisfied with the multimedia presentation in the orientation session.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวไว้ชัดเจนว่า "การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ" (มาตรา 22) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ผูกทักษะความคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง (มาตรา 24) และมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง และการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม (มาตรา 28) และมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา มีแนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยมีพันธกิจในด้านการบริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพาได้พิจารณากรอบโครงสร้างของหลักสูตรที่จะหล่อหลอมให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2542 และหมวดวิชาศึกษาทั่วไปถือว่ามีความสำคัญใน ลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของหลักสูตรในระดับปริญญาตรีที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

คณะศิลปกรรมศาสตร์ ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยให้เป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปรายวิชาสหศาสตร์ 3 ในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2545 โดยได้เริ่มจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2546 เป็นปีแรก มีการดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการบริหารรายวิชาสหศาสตร์ 3 จากมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารวิชาการ ครั้งที่ 9/2547 เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2547 ได้มอบหมายให้คณะศิลปกรรมศาสตร์ ดำเนินการวิจัยประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชาสหศาสตร์ 3 ซึ่งการวิจัยนี้สามารถใช้เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนในการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาสหศาสตร์ 3 ให้มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

จากการวิจัย สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชาสหศาสตร์ 3 ตามความเหมาะสมของอาจารย์ 5 ด้าน คือ เนื้อหาสาระในเชิงวิชาการของเอกสารประกอบการสอนในหัวข้อเรื่องต่าง ๆ การจัดกิจกรรม และการบรรยาย จากวิทยากรภายนอก โครงการกิจกรรมกลุ่มของนิสิต การจัดการเรียนการสอน และสิ่งที่ได้รับจากการเรียนวิชาสหศาสตร์ 3 อยู่ในระดับความเหมาะสมมากทุกด้าน โดยด้านการจัดกิจกรรม และการบรรยายจากวิทยากรภายนอก และสิ่งที่ได้รับจากการเรียนวิชาสหศาสตร์ 3 มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านเนื้อหาสาระในเชิงวิชาการของเอกสารประกอบการสอนในหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความเหมาะสมมาก เนื้อหาสาระในเชิงวิชาการเรื่องศิลปะการแสดงมีความเหมาะสมมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ เรื่องดนตรีไทยสากล และเรื่องดนตรีไทย

1.2 ด้านการจัดกิจกรรม และการบรรยายจากวิทยากรภายนอก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความเหมาะสมมาก การแสดงศิลปะการแสดง มีความเหมาะสมมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ การแสดงดนตรีไทย และแสดงดนตรีไทยสากล

1.3 ด้านโครงการกิจกรรมกลุ่มของนิสิต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความเหมาะสมมาก การจัดกิจกรรมในวันที่ 7-8 กันยายน 2547 มีความเหมาะสมมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ สถานที่การจัดกิจกรรม ณ ห้องศิลปนิทรรศ และลานศิลป์ และวิธีการประเมินกิจกรรมของนิสิต โดยคณะกรรมการ และผู้สอน วิชาสหศาสตร์ 3

1.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความเหมาะสมมาก สถานที่ห้องเรียนกลุ่มย่อยของแต่ละกลุ่ม มีความเหมาะสมมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ วิธีการสอนแบบผู้บรรยายคู่ (2 คน) และการประเมินผลการเรียนรู้ (สอบ 50% กิจกรรม 20% รายงาน 20% เข้าชั้นเรียน 10%)

1.5 ด้านสิ่งที่ได้รับจากการเรียนวิชาสหศาสตร์ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีความเหมาะสมมาก ความสุข และความประทับใจที่ได้รับมีความเหมาะสมมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าแบบบูรณาการ และการนำความรู้ และประสบการณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของอาจารย์ พบว่า เนื้อหาเข้าใจยากควรปรับปรุงเนื้อหาสาระในด้านวิชาการในเอกสารการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ลำดับต่อมาคือ เป็นวิชาที่น่าเรียนรู้ เหมาะสมทั้งเนื้อหาวิชาการ การปลูกฝังความเข้าใจ และภาคภูมิใจในศิลปกรรม และลำดับสุดท้ายคือ ควรปรับปรุงการบรรยายศิลปะกับมนุษย์ให้น่าสนใจและมีเนื้อหาที่เข้าใจได้ง่ายขึ้น

2. ผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชาสหศาสตร์ 3 ตามความพึงพอใจของนิสิตทั้ง 5 ด้าน คือ สารความรู้ที่ได้จากการอ่านเอกสารในหัวข้อเรื่องต่าง ๆ กิจกรรมและการบรรยายจากวิทยากรภายนอก โครงการกิจกรรมกลุ่มของนิสิต การจัดการเรียนการสอน และสิ่งที่ได้รับจากการเรียนวิชาสหศาสตร์ 3 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก 4 ด้าน และอยู่ในระดับความพึงพอใจปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านกิจกรรมและการบรรยายจากวิทยากรภายนอก มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านสารความรู้ที่ได้จากการอ่านเอกสารในหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความพึงพอใจมาก ศิลปการแสดง (เรียนรวมกลุ่ม) มีความพึงพอใจมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ดนตรีไทย (เรียนรวมกลุ่ม) และดนตรีไทยสากล (เรียนรวมกลุ่ม)

2.2 ด้านกิจกรรม และการบรรยายจากวิทยากรภายนอก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ามีความพึงพอใจมาก การแสดงศิลปะการแสดงมีความพึงพอใจมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ การแสดง ดนตรีไทยสากล และการแสดงดนตรีไทย

2.3 ด้านโครงการกิจกรรมกลุ่มของนิสิต ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ามีความพึงพอใจปานกลาง การจัดกิจกรรมในวันที่ 7-8 กันยายน 2547 มีความพึงพอใจมากลำดับเดียว

2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ามีความพึงพอใจมาก เสียงเพลงและสื่อวีดิทัศน์ก่อนการเรียนรู้ มีความพึงพอใจมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ คณาจารย์ผู้สอนวิชา สหศาสตร์ 3 ของแต่ละกลุ่ม และเจ้าหน้าที่สหศาสตร์ 3

2.5 ด้านสิ่งที่ได้รับจากการเรียนวิชาสหศาสตร์ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีความพึงพอใจมาก ความสุขและความประทับใจที่ได้รับมีความพึงพอใจมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ การนำความรู้และ ประสบการณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และความรู้เชิงวิชาการที่ได้รับ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของนิสิต พบว่า ชอบเรียนวิชาสหศาสตร์ 3 มาก เรียนแล้วมีความสุข สนุกสนาน มีความน่าสนใจและให้ความรู้ต่างๆ มากมาย ลำดับต่อมาคือ ชอบและสนุกสนานกับกิจกรรม ประกอบการเรียนการสอน โดยเฉพาะดนตรีไทย ดนตรีสากล และการแสดง ส่วนสถานที่จัดนิทรรศการควรปรับปรุงเพราะร้อนมาก และคับแคบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชาสหศาสตร์ 3 มีดังนี้

1. สารความรู้ที่ได้จากรายวิชาสหศาสตร์ 3 เนื้อหาสาระในเชิงวิชาการมีความเหมาะสมมาก

โดยเฉพาะศิลปการแสดง ดนตรีไทย และดนตรีสากล อาจารย์แสดงความคิดเห็นว่า ควรปรับปรุงเนื้อหาสาระในด้าน วิชาการในเอกสารการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ส่วนนิสิตแสดงความคิดเห็นว่า ชอบเรียนวิชาสหศาสตร์ 3 มาก เรียนแล้วมีความสุข สนุกสนาน มีความน่าสนใจและให้ความรู้ต่างๆ มากมาย และเนื้อหาในรายวิชาสหศาสตร์ 3 มีเยอะมาก จำเนื้อหายาก บางเรื่องอ่านแล้วไม่เข้าใจ นึกภาพตามไม่ออก เอกสารประกอบการสอน และหนังสือ เรียนสหศาสตร์ 3 มีตัวอักษรผิดมากควรปรับปรุง

คณะกรรมการบริหารรายวิชาสหศาสตร์ 3 ควรปรับปรุงเนื้อหาสาระในบางหัวข้อ เช่น ศิลปะกับมนุษย์ ควรเพิ่มภาพประกอบเนื้อหาสาระเพื่อช่วยต่อการทำความเข้าใจกับเนื้อหา และควรมีการตรวจสอบความผิดพลาดของตัวอักษรอย่างละเอียด

2. การจัดกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาสหศาสตร์ 3 มีการจัดกิจกรรม และการบรรยายจากวิทยากรภายนอกที่เหมาะสมมาก นิสิตมีความพึงพอใจมาก การจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก นิสิตมีความพึงพอใจมาก โครงการกิจกรรมกลุ่มของนิสิตมีความเหมาะสมมาก แต่นิสิตมีความพึงพอใจปานกลาง อาจารย์มีความเห็นว่าควรปรับปรุงการบรรยายศิลปะกับมนุษย์ให้น่าสนใจ นิสิตมีความเห็นว่าควรเลิกสอนให้ตรงเวลาและสอนเกินเวลาบ่อย คะแนนการสอบ 50% เยอะไป ควรให้คะแนนกิจกรรม มากกว่านี้ บางเรื่อง บางหัวข้อ อาจารย์สอนแล้วไม่มีความน่าสนใจน่าเบื่อ

คณะกรรมการบริหารรายวิชาสหศาสตร์ 3 ควรให้ความสำคัญกับโครงการกิจกรรมกลุ่มของนิสิต โดยเฉพาะวิธีการประเมินกิจกรรมของนิสิต อาจารย์ควรมีเทคนิคการสอนที่ดึงดูดความสนใจ และควบคุมเวลาในการสอน

3. ทรัพยากรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสหศาสตร์ 3 สถานที่ห้องเรียนกลุ่มย่อยของแต่ละกลุ่มมีความเหมาะสมมาก นิสิตมีความพึงพอใจกับเสียงเพลงและสื่อวีดิทัศน์ก่อนการเรียนรู้ และมีความเห็นว่าสถานที่จัดนิทรรศการ ควรปรับปรุง เพราะร้อนมากและคับแคบ การเช็คชื่อด้วยคอมพิวเตอร์ ทำให้ล่าช้า เสียเวลา ระบบเสียงไม่ดี นิสิตที่นั่งใกล้ลำโพงจะปวดหู

คณะกรรมการบริหารรายวิชาสหศาสตร์ 3 ควรพิจารณาเรื่องสถานที่ในการจัดนิทรรศการควรปรับปรุงสถานที่หรือใช้สถานที่อื่นที่มีความเหมาะสมกว่า และควรเพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์ในการเช็คชื่อ และให้เจ้าหน้าที่ปรับระบบเสียงให้พอเหมาะหรือไม่ให้นิสิตนั่งใกล้ลำโพง

บรรณานุกรม

กองบริการการศึกษา. (2545). **คู่มือรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป** (พ.ศ. 2545). ชลบุรี:

มหาวิทยาลัยบูรพา.

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2547). **คู่มือวิชา 999103 สหศาสตร์ 3**. ชลบุรี:

มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภรดี พันธภากร. (2547). **วารสารศิลปกรรมบูรพา เรื่อง 1 ปีในการจัดการศึกษารายวิชาสหศาสตร์ 3**

ของคณะศิลปกรรมศาสตร์. ชลบุรี: อีสเทิร์นไรท์.

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research

activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608.*